

DOSSIER

GEBLOKKEERDE REKENINGEN NA EEN OVERLIJDEN

Deutsche Bank

Als een dierbare overlijdt, worden zijn rekeningen automatisch geblokkeerd tot de notaris de omvang van de nalatenschap heeft bepaald. Een woordje uitleg.

Wat gebeurt er met de rekening van de overledene?

Bij een overlijden worden de rekeningen waarvan de overledene houder of medehouder is tijdelijk geblokkeerd, tot de nalatenschap is geregeld. Daarmee wilt de wetgever voorkomen dat de rekeningen na een overlijden leeggehaald worden om aan de erfenisrechten te ontsnappen. Opgelet: ook gemeenschappelijke rekeningen waarvan de overledene medehouder was, worden geblokkeerd.

Wat moet u doen om de rekening(en) van de overledene te laten deblokkeren¹?

Om een rekening te laten deblokkeren, volstaat het dat u de bank een akte van erfopvolging, opgesteld door een notaris, voorlegt. Een verklaring van erfopvolging, afgeleverd door de ontvanger van het registratiekantoor, wordt ook aanvaard. De akte of het certificaat zullen vermelden of er al dan niet nog sociale of fiscale schulden bestaan in hoofde van de overledene of in hoofde van de erfgenamen. Mocht dat het geval zijn, dan moeten die eerst betaald worden en moet een nieuwe akte of een nieuw certificaat gevraagd worden aangezien de bank de rekeningen pas mag blokkeren als er geen sociale of fiscale schulden meer zijn. Om over de tegoeden op de rekening te kunnen beschikken, moeten de notaris of alle erfgenamen duidelijke instructies met betrekking tot de verdeling te geven.

Kan de rekening² ook worden gedeblokkeerd op basis van een verklaring van erfopvolging, afgeleverd door het gemeentebestuur, of een akte van erfopvolging, opgesteld door een vrederechter?

Nee. In het verleden waren dat geldige documenten, maar nu kan een rekening enkel worden gedeblokkeerd op basis van een akte van erfopvolging en een verklaring van erfopvolging.

Is het mogelijk om bepaalde bedragen te laten deblokkeren voor dringende uitgaven?

Ja. Een geblokkeerde rekening van een overledene kan een bijkomende moeilijkheid zijn in deze pijnlijke omstandigheden. De laatste facturen van de overledene moeten immers betaald worden, er zijn begrafenis kosten, enzovoort. Om die dringende uitgaven te dekken kan de langst levende echtgenoot (gehuwd of wettelijk samenwonend) dan ook een voorschot krijgen van maximaal 5.000 euro (enkel voor de gezamenlijke rekeningen – dit is niet van toepassing voor de rekeningen in eigen naam van de overledene). Opgelet: het voorschot mag niet hoger zijn dan de helft van de bedragen op alle gezamenlijke rekeningen samen² van de overledene en zijn echtgenoot of wettelijke samenwonende partner.

Hoeveel kost een akte of verklaring van erfopvolging?

Een verklaring van erfopvolging is volledig gratis. Voor een akte van erfopvolging moet u registratierechten rekenen (25 euro), rechten op geschriften (7,50 euro), notariskosten en juridische kosten.

Hoe kunt u te weten komen of de overledene een testament had?

Vanaf 1 september 2011 kan elke burger bij de aangifte van het overlijden van een familielid gratis navragen of er een testament is (zie kader hieronder). Die informatie kunt u krijgen bij zijn notaris of bij een ontvanger van de registratie van de Federale Overheidsdienst Financiën. Het probleem is dat u tot nog toe verschillende weken op die informatie moest wachten. Het resultaat is daarbij zelden sluitend: slechts in 5% van de gevallen was het testament ook officieel geregistreerd.

Als onderdeel van het proces ter vereenvoudiging van de administratie van de federale overheid is het nu makkelijker om die informatie in handen te krijgen. Voortaan kan ze in real time opgevraagd worden via een beveiligd internetportaal dat toegankelijk is voor ambtenaren.

“Een testament dat niet wordt gevonden is een onbestaand testament.”

Elk testament, handgeschreven of gedictieerd aan een notaris, moet op initiatief van de notaris worden geregistreerd in een databank, het zogenaamde ‘centraal register van testamenten’. De notaris die een testament in ontvangst neemt of bij wie een testament is opgesteld, moet het bestaan van dat testament melden in dat register. Hij moet daarbij alle identiteitsgegevens van de opsteller van het testament verstrekken, maar over de inhoud wordt niets meegedeeld. Enkel het bestaan van het testament moet worden vermeld, niet wat er op papier staat.

Zolang de erflater leeft, kan niemand de gegevensbank raadplegen om na te gaan of er een wilsbeschikking is of niet. De gegevens die de notaris aan het register verstrekt, zijn strikt vertrouwelijk. Na het overlijden van de erflater kan het bestand echter – gratis – worden geraadpleegd.

¹ Procedure indien de overledene een Belgische ingezetene is. Voor niet-ingezetenen gelden andere procedures.

² Zicht- en spaarrekeningen.